

Br. Torkildsen Orgelbyggeri ½

Stasjonsvn. 8, 7630 Åsen
www.btorgel.no

Org.nr.: 916 824 289
post@btorgel.no
Tlf: 74 05 62 17

Åsen 17.07. 2019

Orgelet i Nesodden kirke

Undertegnede var på befaringsreise den 04. juli sammen med Jon Lammetun og Ingeborg Christoffersen, for å gjøre en vurdering av orgelsituasjonen i Nesodden kirke.

Orgelet er bygd av J.E. Spigseth i 1980 på 10 stemmer, II-P.

Det erstattet det gamle orgelet fra J.H. Jørgensen fra 1950 som var plassert oppe på loftet. Lyden ble ledet ned til kirkerommet gjennom sjakt med en åpning i taket. Deler av det orgelet står der fortsatt.

Spigseth orgelet står plassert eksentrisk ute til siden på galleriet med en fasade i funksjonalistisk stil. Spillebordet er plassert i front. Det er et veldig kompakt instrument og lavt under taket. Hovedverk og svellverk er plassert helt inn til hverandre, pedalet er plassert bak orgelet under trappa som går opp til loftet.

Orgelet er bygd opp med strålemekanikk med metallvinkler i spisslager av dårlig kvalitet. Mekanikken er likevel ganske god å spille på. Det er dessverre umulig å komme til ventilene i 2. manual uten å demontere piper og brett fra 1. manual. Det gjør feilretting veldig omstendelig, som f.eks hvis det skulle legges seg noe rusk på ventilene.

Vindladene er tyske fabrikkvindlader og av brukbar kvalitet. Sleidetettingene ser ut til å være filtringer.

Luftforskyningen består av en liten svømmebelg og vindladeregulatorer. Man opplever litt trykkfall ved stort vindforbruk. Det kan til en viss grad avhjelpes med å montere på trapesfjærer på vindladeregulatoren, men fantastisk vil luftforskyningen aldri bli.

Pipeverket i orgelet er en blanding av gamle piper og nye fra kanskje flere kilder. Noe stammer kanskje fra kirkens forrige orgel. Orgelet er forsiktig intonert, mye på grunn av at organisten blir sittende midt i klangutstrålingen til instrumentet. Det har egentlig ikke kraftig nok for å fylle rommet ved fullsatt kirke. Svellverket har veldig korte svellluker for å unngå at det blir kollisjon med pipene i hovedverk som står rett foran. Det gjør at mye av klangen blir lukket inne og gjør det veldig vanskelig å stemme obo 8'. Man trenger å stemme rørstemmer jevnlig, som gjør situasjonen lite tilfredsstillende.

Hvis man skulle ha gjort noe med orgelet, så måtte det bli å flytte fasaden fram omtrent 30 cm. Slik at bakkant av pedalklaviaturet kommer nesten fram til galleribrystningen. Da har man mulighet til å skape plass mellom manualvindladene for tilgang til ventiler og bygge til en ny svellvegg med luker i full lengde. Da hadde det også vært mulig å stemme oboen. Det vil kreve at man bygger nye sidevegger i orgelhuset og delvis bygger om store deler av mekanikken i orgelet. I tillegg bør orgelet ha fått en skikkelig belg som man kan plasseres oppe på loftet, og alt pipeverket må repareres og intoneres.

En slik renovering blir fort ganske arbeidskrevende med en pris opp mot 1. million kroner. Det vil aldri bli noe topp instrument ut av det. Det er et orgel med deler av relativt lav kvalitet som er rasket sammen og trykt inn på alt for liten plass. Det er rett og slett ikke verdt å bruke så mye penger på orgelet. Da er det bedre at man legger pengene i et nytt orgel. Det kan plasseres symmetrisk midt på galleriet med sidestilt spillebord, og få en fasade som er langt bedre tilpasset kirka. Et nytt orgel til Nesodden kirke på f.eks 12 stemmer vil per i dag koste rett i underkant av 3 millioner kroner.

Jeg håper dette kan være til hjelp i det videre arbeidet.

Vennlig hilsen
Nils G. Torkildsen